

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317206965
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8317206965.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcov: 1./ K. R., Y.. XX.XX.XXXX, E. G. J. XX, XXX XX G. J., 2./ S. R., Y.. XX.XX.XXXX, E. I. XXXX/X, XXX XX J.É., proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653, so sídlom Tomášikova 48, 831 04 Bratislava, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri, s. r. o., IČO: 36 863 017, so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - Staré Mesto, o zaplatenie 4.912,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 15Csp/171/2017-249 z 12. júla 2019 takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne 876,53 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 9. augusta 2017 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

Priznáva žalovanej proti žalobcom zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 64 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne titulom bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX sumu 4.912,26 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 20. októbra 2012 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nepriznal žalobcom nárok na náhradu trov konania.

2. 2.1 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutočností, že medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovanou ako veriteľkou bola 15. februára 2008 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 8.298,48 eur s úrokom vo výške 11,75 % ročne, počtom splátok 119, výškou splátky 120,79 eur, s termínom splatnosti prvej splátky 20. marca 2008 a poslednej splátky 20. januára 2018. Spracovateľský poplatok predstavoval sumu 189,17 eur.

2.2 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže v zmluve je uvedená iba výška mesačnej splátky a počet splátok, ale aj to, že k zmluve nebol pripojený ani splátkový kalendár. Žalobcovia uhradili za poskytnutý úver žalovanej v splátkach v roku 2008 sumu 1.207,93 eur, v roku 2009 sumu 1.449,18 eur, v roku 2010 sumu 1.462,62 eur, v období od 1. januára 2011 do 14. októbra 2011 sumu 1.106,62 eur, v období od 15. októbra 2011 do 31. decembra 2011 sumu 369,60 eur, v roku 2012 sumu 1.481,30 eur, v roku 2013 sumu 1.457,95 eur, v roku 2014 sumu 1.443,- eur, v roku 2015 sumu 1.443,- eur a v roku 2016 sumu 1.443,- eur. Poplatok za správu úveru predstavoval v roku 2008

sumu 19,90 eur, v roku 2009 sumu 23,88 eur, v roku 2010 sumu 26,88 eur, v roku 2011 sumu 35,88 eur, v roku 2012 sumu 35,88 eur a v roku 2013 sumu 14,95 eur.

2.3 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie považoval zmluvu za platnú, avšak úver poskytnutý na jej základe považoval za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobcom bol poskytnutý úver vo výške 8.298,48 eur a žalobcovia za tento úver uhradili 13.210,74 eur, majú voči žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.912,26 eur. Námietku premlčania vznesenú žalovanou vyhodnotil súd ako nedôvodnú, pretože žalobcovia sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení z odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, teda k premlčaniu ich práva na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo.

2.4 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 2, § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 2 písm. a), § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

2.5 Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 a s ohľadom na skutočnosť, že úspešní žalobcovia si trovy konania nežiadali, nepriznal im nárok na náhradu trov konania.

2.6 Súd prvej inštancie teda rozsudkom, č. k. 15Csp/171/2017-164 z 19. februára 2018, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne titulom bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX sumu 4.912,26 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 20. októbra 2012 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nepriznal žalobcom nárok na náhradu trov konania.

2.7 Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Porušenie práva na spravodlivý proces odvolateľka vzhliada v tom, že súd prvej inštancie nepopísal skutkový základ sporu, ani nepredniesol žiadne právne posúdenie a v napadnutom rozsudku podľa nej prezentoval skutkové závery, ktoré v žiadnom mysliteľnom ohľade nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Ako nesprávne skutkové zistenie/a, ku ktorým dospel súd prvej inštancie hodnotila skutočnosť, že súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky bezdôvodného obohatenia, na ktoré majú žalobcovia nárok, vychádzal zo súčtu všetkých platieb uskutočnených v priebehu každého kalendárneho roka. Mala za to, že ak má byť táto suma sumárom viacerých čiastkových plnení, mali byť tieto čiastkové plnenia riadne individualizované. Ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci odvolateľka poukázala na vyporiadanie sa súdu prvej inštancie s ňou vznesenou námietkou premlčania, kde súd na jednej strane aplikoval zásadu tzv. spotrebiteľsky priaznivejšieho výkladu zmlúv pri voľbe medzi aplikáciou úpravy úmyselného a nedbanlivostného bezdôvodného obohatenia, teda postup určený na odstraňovanie výkladových problémov v znení právnych úkonov použil na absolútne nesúvisiacu okolnosť charakteru zavinenia povinného subjektu a na druhej strane explicitne aplikovanú úpravu objektívnej premlčacej doby skutkovo spojil s údajnou vedomosťou žalobcov o bezdôvodnom obohatení na základe odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, teda s okolnosťou relevantnou pri skúmaní (u)plynutia subjektívnej premlčacej doby. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.8 O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 11Co/35/2018-193 z 13. septembra 2018 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku absentovalo odôvodnenie súvisiace s preukázaním splnenia podmienok zo strany žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia a odôvodnenie súvisiace s námietkou žalovanej, ktoré plnenia majú byť žalobcom vrátené. Vzhľadom na túto skutočnosť považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé a záver o dôvodnosti nároku žalobcov voči žalovanej za predčasný, nakoľko nevyplýval z vykonaného dokazovania.

2.9 Súd prvej inštancie uskutočnil vo veci pojednávania 28. marca 2019, 21. mája 2019, 21. júna 2019 a 12. júla 2019 za účelom vyhlásenia rozsudku.

2.10 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutočností, že zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. RPMN ním vypočítaná podľa vzorca uverejneného na webovej stránke www.ekonomika.sk bola vo výške 13,62 % a RPMN uvedená v zmluve bola vo výške 13,71 % a popritom ním vypočítaná výška celkových nákladov spojených s úverom predstavovala 188.740,- Sk (výpočet (119 x 3.639,- Sk) - 250.000,- Sk) a celková výška nákladov spojených s úverom uvedená v zmluve bola 189.853,50 Sk. Navyše v zmluve nebol uvedený ani vzorec matematického výpočtu RPMN.

2.11 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcami a žalovanou bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahovala okrem iného aj ustanovenie upravujúce spracovateľský poplatok vo výške 5.699,- Sk (189,17 eur), teda neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe tejto zmluvy bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 8.298,47 eur (250.000,- Sk) znížený o spracovateľský poplatok vo výške 189,17 eur. Žalobcovia uhradili za poskytnutý úver žalovanej v mesačných splátkach v roku 2008 spolu 1.250,54 eur (v žalobe uviedli sumu 1.207,93 eur) a spracovateľský poplatok vo výške 189,17 eur, v roku 2009 v mesačných splátkach po 118,05 eur až 120,76 eur spolu 1.449,18 eur, v roku 2010 v mesačných splátkach po 122,11 eur spolu 1.462,62 eur, v roku 2011 v mesačných splátkach po 123,20 eur v období od 1. januára 2011 do 14. októbra 2011 spolu 1.106,62 eur a v období od 15. októbra 2011 do 31. decembra 2011 spolu 369,60 eur, v roku 2012 v mesačných splátkach po 123,24 eur spolu 1.481,30 eur, v roku 2013 za obdobie od januára do júna v mesačných splátkach po 123,24 eur a za obdobie od júla do decembra v mesačných splátkach po 120,25 eur spolu 1.457,95 eur, v rokoch 2014, 2015 a 2016 v mesačných splátkach po 120,25 eur za každý rok spolu 1.443,- eur. Poplatok za správu úveru predstavoval v roku 2008 sumu 19,90 eur, v roku 2009 sumu 23,88 eur, v roku 2010 sumu 26,88 eur, v roku 2011 sumu 35,88 eur, v roku 2012 sumu 35,88, v roku 2013 sumu 14,95 eur.

2.12 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie považoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Keďže žalobcovia za poskytnutý úver uhradili žalovanej 13.210,74 eur, čím preplatili úver o 5.101,44 eur (13.210,74 eur - 8.298,48 eur), súd priznal žalobcom spoločne a nerozdielne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti žalovanej vo výške nimi uplatnenej žalobou, teda vo výške 4.912,26 eur. Námiatku premičania vznesenú žalovanou vyhodnotil súd ako nedôvodnú, pretože žalobcovia sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení z odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, teda k premičaniu ich práva na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo. Keďže žalobcovia začali úver preplácať od 20. októbra 2012, v dôsledku čoho sa žalovaná týmto dňom dostala do omeškania, súd priznal žalobcom spoločne a nerozdielne úrok z omeškania od tohto dňa vo výške uplatnenej žalobou.

2.13 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2 (v znení účinnom od 1. apríla 2015), 4, § 53 ods. 5, § 54 ods. 2, § 101, § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 2 písm. a), b), c), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 4. Úrok z omeškania priznal žalobcom v súlade s ustanovením § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ustanovením § 3 ods. 1, 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013.

2.14 Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 a s ohľadom na skutočnosť, že úspešní žalobcovia si trovy konania nežiadali, nepriznal im nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na skutočnosť, že v aplikačnej praxi slovenských justičných orgánov sa vždy uznávalo, že v prípade opakovaných plnení zakladá každé jednotlivé uskutočnené plnenie samostatný právny vzťah (samostatný záväzok) z bezdôvodného obohatenia. Pre každý takýto samostatný záväzok sa musí spoľahlivo zistiť, medzi ktorými subjektmi vznikol, kedy sa tak stalo a čo je jeho obsahom. V súvislosti s tým konštatovala, že ani úroky a poplatky vo výške 4.912,26 eur, vrátenie ktorých žalobcovia v tomto konaní požadujú, neboli zaplatené naraz, z čoho je zrejmé, že sa jedná o kumulatívne vyjadrenie viacerých samostatných záväzkov z bezdôvodného obohatenia, avšak žalobcovia ich nijako nekonkretizovali. Mala za to, že ak žalobcovia neurčia, ktoré platby (resp. časti platieb) požadujú vrátiť, nie je možné nijako preveriť, či ich vôbec reálne uskutočnili, a teda či právny vzťah bezdôvodného obohatenia vôbec medzi stranami sporu vznikol.

Rovnako nie je možné ustáliť čas (okamih) vzniku jednotlivých záväzkov z bezdôvodného obohatenia a kvalifikovane sa proti ním brániť napr. námietkou premlčania. Podotkla, že súd sa odvolal výlučne na výpisy z úveru, ktoré boli predložené spolu so žalobou a ktoré samé o sebe neumožňujú zistiť, ktoré platby (resp. časti platieb) majú byť žalobcom vrátené. Ohľadom vyporiadania sa súdu prvej inštancie s ňou vznesenou námietkou premlčania žalobkyňa v prvom rade namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v tejto časti. Súd prvej inštancie podľa nej vôbec neustálil, kedy začala subjektívna premlčacia doba plynúť a rovnako jej vôbec nie je zrejmé ako mohli žalobcovia z odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky získať vedomosť o údajne vadných náležitostiach zmluvy, vyhodnotených súdom prvej inštancie ako nesprávne údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov a o celkových nákladoch spojených s úverom, keď v tomto liste nie sú tieto nedostatky vôbec identifikované. Dokonca tieto nedostatky neboli žalobcami uplatnené ani v žalobe, ani v žiadnom inom z ich procesných úkonov, ani v predchádzajúcom rozsudku vydanom súdom prvej inštancie v prejednávanej veci, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie vykazuje všetky atribúty rozhodnutia extrémne prekvapivého až svojvoľného. Čo sa týka výpočtu RPMN realizovaného súdom zdôraznila, že táto náležitosť bola precízne reglementovaná zákonom (predovšetkým prílohou č. 1 k zákonu o spotrebiteľských úveroch) a zároveň pripomenula, že zákonný vzorec sa v priebehu času menil a v súčasnosti je úplne iný než v rozhodnom čase, teda v čase uzatvorenia zmluvy. Rovnocenné výhrady odvolateľka vzniesla voči argumentácii týkajúcej sa zmluvného údaja o celkových nákladoch spojených s úverom, v súvislosti s ktorou súd podľa nej odignoroval, že výpočet celkových nákladov sa nerealizuje podľa ním použitého vzorca, pričom takáto interpretácia je v priamej kontradikcii k jasnej zákonnej regulácii. Napokon poznamenala, že súd spojil sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s absenciou zmluvnej náležitosti, ktorá ani nebola povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietá v celom rozsahu a priznáva žalovanej proti žalobcom právo na spoločnú a nerozdielnu náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom v rozsahu 100 %.

4. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovanej v súdom určenej lehote nevyjadrili.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovanou a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné čiastočne zmeniť.

6. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Odvolací súd na základe uvedeného skutkového stavu ako aj citovaných zákonných ustanovení právne uzatvára:

9. Žalovaná v odvolaní zotrvala na stanovisku, že pre každý samostatný záväzok sa musí spoľahlivo zistiť, medzi ktorými subjektmi vznikol, kedy sa tak stalo a čo je jeho obsahom. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že žalobcovia majú nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.912,26 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi celkovou výškou úhrad žalobcov a výškou poskytnutého úveru (13.210,74 eur - 8.298,48 eur).

10. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že žalovaná ako veriteľka a žalobcovia a I. I. ako dlžníci uzatvorili 15. februára 2008 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcom spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 250.000,- Sk s premenlivou úrokovou sadzbou 11,75 % ročne. Pri uzatvorení zmluvy uhradili spracovateľský poplatok vo výške 5.699,- Sk a súčasne sa zaviazali platiť poplatok za správu úveru vo výške 60,- Sk mesačne a uhradiť 119 splátok úveru vo výške 3.639,- Sk mesačne, so splatnosťou k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola určená na 20. marca 2008 a poslednej splátky na 20. januára 2018, splatnosť úrokov bola určená na posledný deň kalendárneho mesiaca. RPMN bola dohodnutá vo výške 13,71 % a celkové náklady spojené s úverom predstavovali 189.853,50 Sk. Žalobca uhradil v rokoch 2008 až 2016 žalovanej splátky vo výške 13.210,74 eur a 21. júna 2017 podali žalobcovia žalobu, ktorou sa domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4.912,26 eur s príslušenstvom.

11. Čo sa týka tvrdenia žalovanej, že z odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nemohli žalobcovia získať vedomosť o údajne vadných náležitostiach zmluvy, vyhodnotených súdom prvej inštancie ako nesprávne údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov a o celkových nákladoch spojených s úverom, keď v tomto liste nie sú tieto nedostatky vôbec identifikované, odvolací súd sa s jej názorom stotožňuje, napriek tomu však poukazuje na skutočnosť, že zmluva o splátkovom úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, a to priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje v zmysle § 4 ods. 3 tohto zákona za bezúročný a bez poplatkov.

12. Odvolací súd sa opakovane nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobe vyhovel v celom a priznal žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške určenej ako rozdiel medzi výškou žalobcom uhradených splátok a výškou poskytnutého úveru a v súvislosti s tým, považuje aj námietku žalovanej, že pre každý samostatný záväzok sa musí spoľahlivo zistiť, medzi ktorými subjektmi vznikol, kedy sa tak stalo a čo je jeho obsahom za dôvodnú. Odvolací súd uvádza, že žalobcovia na preukázanie svojich tvrdení ohľadom výšky uhradených platieb predložili po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie výpisy z úveru za všetky roky jeho splácania, z ktorých je možné zistiť, dátum, výšku a účel každej žalobcom uhradenej splátky. Súčasne však nemožno opomenúť ani námietku premlčania vznesenú žalovanou, ktorú odvolací súd považuje za čiastočne dôvodnú.

13. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Účelom inštitútu premlčania je na jednej strane viesť oprávneného (veriteľa) k tomu, aby v prípade nesplnenia záväzku povinným (dlžníkom) zbytočne neodkladal uplatnenie svojho práva, na druhej strane poskytnúť dlžníkovi nástroj na obranu proti veriteľovi, ktorý svoje právo neuplatnil v ustanovenej lehote. Premlčacou dobou sa rozumie doba, v ktorej musí byť vykonané právo, aby nedošlo k jeho premlčaniu. Vznesenie tejto námietky nemá za následok zánik samotného práva; dlžníkom účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva.

15. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe, ako aj v objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, t. j. kedy ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr od začiatku objektívnej premlčacej doby. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil; zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh plynutia ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V prípade absolútne neplatného právneho úkonu, bezdôvodné obohatenie získané z tohto úkonu, vzniká od samého vzniku právneho úkonu.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd opätovne konštatuje, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t. j. subjektívna a objektívna premlčacia doba. Jej začiatok je upravený odlišne s tým, že tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nebanlivosti alebo desaťročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázka, kedy začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Za rozhodujúci pre začiatok jej plynutia treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získa. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobcovia pri riadnej starostlivosti museli alebo mohli dozvedieť, že na ich úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedeli. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomosti žalobcov o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzať zo dňa (dní), kedy žalobcovia splatili žalovanému úver, z ktorého požadovali vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalobcovia skutočne vedeli o prípadnej neplatnosti zmluvy o úvere v časti poplatkov a úrokov a o tom, že sa žalovaná bezdôvodne obohacuje.

17. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel k záveru, že žalobcom začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka od času, ako uhradili poslednú splátku žalovanej, teda od decembra 2016, pričom nepochybne už týmto okamihom boli žalobcom známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t. j. komu plnili a v akej výške, pričom žalobcovia svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnili na súde 21. júna 2017, teda počas plynutia premlčacej doby. Avšak vzhľadom na námietku premlčania vznesenú v priebehu konania žalovanou, odvolací súd sa čiastočne stotožňuje s takto vznesenou námietkou premlčania, a dospel k záveru, že v danej veci nebolo možné žalobcom priznať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.912,26 eur.

18. V súvislosti s tým odvolací súd opakovane poukazuje na skutočnosť, že žalobca uhradil splátky pozostávajúce aj z poplatkov a úrokov postupne od 15. februára 2008 do 20. decembra 2016 a žaloba bola doručená súdu 21. júna 2017. Zároveň však odvolací súd podotýka, že z výpisov z úverov predložených žalobcami v priebehu konania súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, že všetky splátky poplatkov a niektoré splátky úrokov boli uhradené viac ako tri roky pred podaním žaloby, s výnimkou splátok úrokov uhradených v období od 19. júla 2014 do 19. decembra 2016, a to splátok úrokov uhradených od 19. júla 2014 do 31. decembra 2014 vo výške 238,44 eur, splátok úrokov uhradených od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015 vo výške 385,06 eur a splátok úrokov uhradených od 1. januára

2016 do 19. decembra 2016 vo výške 253,03 eur, ktoré vzhľadom na uvedené okolnosti premlčané nie sú. Preto odvolací súd priznal žalobcom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 876,53 eur.

19. Ohľadom nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd tiež dodáva, že čas splnenia dlhu nebol medzi stranami dohodnutý, ani ustanovený právnym predpisom a ani určený v rozhodnutí, preto bola v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka žalovaná povinná splniť dlh, t. j. vydať bezdôvodné obohatenie žalobcom prvý deň po tom, čo ju žalobcovia o plnenie požiadali. V spise sa však nenachádza žiadna výzva žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia adresovaná žalovanej, preto súd považoval za doručenie výzvy žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia až doručenie žaloby žalovanej. Keďže žaloba bola žalovanej doručená 7. augusta 2017, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa stal splatným 8. augusta 2017 a žalovaná sa dostala do omeškania s plnením svojho záväzku 9. augusta 2017, v dôsledku čoho odvolací súd priznal žalobcom od tohto dňa úrok z omeškania v nimi požadovanej výške.

20. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovanej za čiastočne dôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne zmenil.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zmenené a na základe zmeňujúceho rozhodnutia bol úspech žalobcov s uplatneným nárokom v rozsahu 18 %. Preto súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcom zaviazaným spoločne a nerozdielne v rozsahu 64 %. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).